

"הזבור במכבי צעיר הרס לבן שלי את החיים"

מאת ערן קמינסקי – מודיעין ניוז

30.01.2020

שש שנים לאחר שחווה התעללות במסגרת טקסי החניכה בסניף תנועת הנוער במכבים ואובחן כסובל מפוסט טראומה, יפוצה צעיר בן 21 ב-400 אלף שקל • אמו סיפרה השבוע למודיעין NEWS: "הכניסו אותם לשירותים בסניף, דרשו מהם להוריד את החולצות והיכו אותם" • מכבי צעיר: "פועלים במדיניות של אפס סובלנות למקרי אלימות ופוגענות"

תופעת ה"זבור" – טקסי החניכה בתנועות נוער ויחידות צבאיות - מוכרות מזה שנים רבות, כאשר בדרך כלל הנטייה הציבורית הייתה להתייחס לעניין בסלחנות יחסית, לפחות כל עוד לא נחצו הקווים האדומים.

לא מעטים מאיתנו חוו זאת בעצמם, בדרך כלל במהלך השירות הצבאי, אבל המשיכו הלאה בחייהם בלי פגיעה מהותית. עם זאת, מתברר כי יש גם כאלו בינינו, אולי הרגישים יותר או העמידים פחות, שעבורם אותם טקסי חניכה הפכו לסיוט ששינה את חייהם מקצה לקצה.

אחד מהם הוא ג', כיום בן 21, שאובחן כסובל מפוסט טראומה לאחר שאולץ להשתתף בטקסי חניכה כאלו כאשר הצטרף לתנועת הנוער מכבי צעיר במכבים בשנת 2013. לאחרונה, בעקבות תביעה שהגישו ג' והוריו נגד תנועת הנוער לפני כשנתיים, התקבל הסכם פשרה במסגרתו תשלם לו מכבי צעיר פיצוי בסך 400 אלף שקל. ג' הוכר על ידי הביטוח הלאומי כנכה ונקבעו לו 30% נכות לצמיתות.

אימו של ג' סיפרה השבוע למודיעין NEWS על מה שעבר בנה, ועל מסע השיקום הממושך שהוא עובר עד היום. "הבן שלי הצטרף למכבי צעיר בעקבות החברים שלו בכיתה ט', למרות שהוא תמיד היה נער ביישן ועם בעיות של חוסר ביטחון וקשיי למידה. מהרגע הראשון שהוא הגיע לתנועה התברר שיש בסניף מין מסורת שהחניכים הבוגרים יותר, בכיתות י"א-י"ב, חונכים את הצעירים יותר".

ואיך נראתה אותה חניכה?

"באותה תקופה סגרו את המבנה שלהם בעקבות איזו בעיה והם רצו לבנות לעצמם מין "זולה" ליד הבריכה במכבים. בלי להתבלבל הם גייסו לעניין את הבן שלי והחברים שלו, והעבידו אותם. דרשו מהם לענות לכל הקפצה בטלפון, להגיע למקום בתוך עשר דקות ולעבוד בבנייה. לסרב זו לא הייתה אופציה, ואפילו מי שאיחר להגיע חוייב לעשות שכיבות סמיכה. באיזשהו שלב גם הכניסו אותם לשירותים בסניף, דרשו מהם להוריד את החולצות והיכו אותם".

מה קורה לבן שלך באותו שלב?

"תשמע, יש ילדים שאולי הם חזקים יותר, או שידעו לקראת מה הם הולכים, אבל הבן שלי לא. הוא קיבל את כל זה נורא קשה. מאז אותו אירוע בשירותים הוא לא נכנס לשירותים בבית הספר במשך שלוש שנים עד לסיום התיכון. בבית אצלנו הוא היה מודיע לנו שהוא נכנס לשירותים ומשאיר את הדלת פתוחה. לא הבנו למה הוא עושה את זה, הרי מה פתאום שנער יודיע להורים שלו שהוא הולך לשירותים. הוא אובחן בהמשך על ידי פסיכיאטרית כסובל מפוסט טראומה".

הוא שיתף אתכם במה שעבר?

"לא, ממש לא. היה שם קשר של שתיקה ואף אחד מהחניכים הצעירים לא דיבר באותו שלב. רק לאחר שהוא נפגש עם פסיכולוגית הוא התחיל לדבר. תשמע, אנחנו מאוד שמחנו שהוא הצטרף לתנועת נוער, אבל אף אחד מאיתנו לא ידע מה קרה שם. באיזשהו שלב ההורים הבינו שמשהו לא טוב קורה ומתכנסים. בפגישה, שבה נכח גם רכז השבט, הוחלט שההורים ישלמו בעצמם למדריכה שתעביר להם סדרת מפגשים שיעצימו אותם. אותו רכז אגב, סיפר לנו שבשום מקום הוא לא ראה דברים כאלו כמו שהתרחשו בסניף מכבים. הוא גם עזב את הסניף אחרי חודש".

איך הבן שלך התמודד בהמשך?

"הבן שלי באיזשהו שלב מפסיק ללכת לבית הספר. הוא מודיע לנו שהוא לא רוצה ללמוד, ורק בדיעבד הבנו שהוא פחד מהילדים הגדולים. רק אז הגענו לפסיכולוגית ושם הוא פתח הכול ולאחר מכן התחיל לקבל טיפול תרופתי פסיכיאטרי. בשלב מסוים החזרנו אותו ללימודים ובמשך שלוש שנים הסענו אותו הלך וחזור, מפני שהוא לא הסכים לעלות על ההסעה מחשש שיפגוש את המדריכים שהתעללו בו בתנועה. במשך אותן שנים הוא לא יצא מהכיתה בהפסקות ולא הלך לשירותים".

בכתב התביעה שהגישו ג' והוריו נגד תנועת הנוער, מתוארת תמונה קשה ביותר של השפעות המקרה על מצבו הנפשי של ג': "בתאריך 7.2.2013 יצא התובע מהבית. הוא נמצא כעבור שעתיים שוכב ובוכה על ידי המשטרה במחסום מכבים הישן. סיפר שרצה להתאבד כי נמאס לו מהמצב".

שלוש שנים לאחר האירועים בתנועת הנוער מצליח ג' לסיים את לימודיו בתיכון, אבל לא מתגייס לצה"ל בשל האבחון כפוסט טראומטי. גם בקשתו להתנדב מסורבת והוא מוצא חלופה בהתנדבות לשרות לאומי.

מה שלומו כיום?

"היום הוא עדיין מתמודד עם הפוסט טראומה. הוא לא וויתר לעצמו, אבל אפשר להגיד שמכבי צעיר הרסו לילד שלי את החיים. לא רק שהוא סבל מהטראומה מהגדולים, אלא שגם החברים בגילו שהלכו אתו לתנועה חשבו שהוא הלך והלשין על הנעשה בסניף וניתקו אתו קשר. חלק מהטראומה שלו היא שאין לו אמון בבני אדם. גם היום הוא עדיין משקם את עצמו. בעקבות המקרה אנחנו עזבנו את מכבים ולא היה מאושר ממנו. עד היום קשה לו לשמוע על כל דבר שקשור ליישוב. מה שהוא עבר במכבי פירק אותו לחלוטין, הוא לא היה מטופל בכדורים לפני שקרה מה שקרה".

עורך הדין ישראל ויינברג, שייצג את ג', מסר: "מדובר במקרה מזעזע של סדרת התעללויות בתנועת נוער שהותירה נזק נפשי לצמיתות באחד מחניכי התנועה. על הציבור לדעת שכאשר יש מעשי התעללות, בין אם המדובר בקטינים או בנוער ו/או פגיעות מין, רצוי וחשוב להגיש תביעה נגד אותם גופים, מוסדות או תנועות נוער שמבצעים את מעשי ההתעללות האלה".

ממכבי צעיר נמסר: "תנועת ה"מכבי הצעיר" פעלה ופועלת גם היום באופן אינטנסיבי תחת מדיניות אפס סובלנות למקרי אלימות ופוגענות מכל סוג שהוא. בסניף מכבים ישנן תוכניות תנועתיות אשר מלוות ע"י גורם מקצועי מטעם התנועה שנמצא בקשר מתמיד עם בוגרי הסניף ועם וועד ההורים המתנדב בסניף, על מנת לתת את המענה לכל צורך ומקרה ועל מנת לחזק את תחום הדרכת החניכים בסניף ואת הפעילות הקהילתית שסניף מכבים מקיים מזה שנים רבות. סניף מכבים הינו מבין סניפי התנועה הוותיקים ביותר והתנועה משקיעה רבות בפיתוח הסניף. באשר למקרה הנ"ל, המקרה טופל בבית המשפט ואנו כמובן עומדים ונמשיך לעמוד בכל דרישה והחלטה".